

ליאור על רקע הטנק שלו - התמונה האחרונה לפני שנהרג ביום הכיפורים החטיבה הדוממת

סגן ליאור יהונתן, בן 21, יליד קיבוץ השומר-הצעיר שריד, מפקד מחלקת טנקים, נהרג בגיזרה הצפונית של תעלת-סואץ, על-ידי צרור כדורים. צוות הטנק פינה אותו - וכך ניצל הטנק.

לתמרן בשטח. זו היתה מהלומה קשה. אותו יום היה יום הולדתו של האב. זו היתה מתנת יום הולדתו.

ב-14 באוקטובר הודיעו לכל המישפחות על מות יקיריהן. גם אנחנו נכללנו ב-רשימה.

התחלתי ליצור לי תמרורים קטנים משלי. ניסיתי לאתר את אלה אשר נשארו בחיים, כדי לדעת על שעותיו האחרונות של בני. איך נפצע, איפה זה קרה, מירב האינפורמציה על רגעיו האחרונים.

זו היתה

התערלות!

תמרור שני: איתור הקבר שהערימו עלינו. אמנם אסור היה לנו לבוא ל-בית-הקברות ולהתייחד עם ליאור, לפני ה-מועד שנקבע, אולם אנחנו הישגנו אישור לבוא ולהתייחד עם ליאור, שבוע לפני ה-מועד שנקבע.

זו היתה מתנת יום הולדתי. מלאו לי ארבעים ושבע שנים.

אחר-כך היה לי התמרור הנורא של הטכס הפומבי במישמרי-הנגב, ממנו ממש חרדתי. זו היתה התערלות באנשים! הי אופן בו צופפו עדר גדול של כואבים, כשהתפאורה ברקע היא חיילות המחייכות עם בקבוקי-מיץ...

הורים, שלא נשאר להם שום דבר מילבד מצבה קטנה עם שם ומספר אישי.

גונן וניספחיו באו לנאום בטכס רב-הרושם. אילו היה הרמקול פועל כמתוכנן, הרי שהאנשים האחראים על הטכס היו משיגים את מטרתם. ייתכן והרבה מה-אבלים היו מודעים עם המליצות הנבובות שלהם. אולם הרמקול לא פעל כהלכה, והעיכוב נתן לאמהות להשתחרר מהמע-צורים, אם היו כאלה. נשים שרטו את עצמן, התחננו שוב ושוב כי הבן יחזור... אשה שעמדה לידי פתחה במונולוג אל האלוהים, ושאלה אותו בגוף נוכח: למה

מדברת אמו:

ה חריפה שבתחושות המרפתת את הכאב מכל צד, היא תחושת העקידה. מישהו רצה להיות צודק, צודק מאוד, בתשלום זול ונוח הניתן לעיסורן של מילים יפות, טכסים רבי-רושם ואותות-תהילה בכתב ובעל פה. אך את הבן שלי לא יחזירו לי לעולם.

אני פונה אליכם כיוון שאני קשורה אל העיתון שנים, שלחתי אותו לבני בכל מקום שהיה בשלוש שנות שירותו. חשבתי שאתם יכולים לספר את זה בדרך הטובה ביותר, והאמיתית ביותר.

אנחנו נכללנו

ברשימה

ק ש'ה די לאסוף את המחשבות. אחת באה, נוקבת ונעלמת. נשארתי ריקנות. ושוב זיכרון שותת דם, זעם ומחשבה אחרת.

הביאו אלי את מיכתבה של אם אחרת. מיכתבה של אם שכולה. המופנה אל כל הדור הזה. היא שכלה שני בנים - אחד במלחמת ששת-הימים ואחד במלחמת יום-הכיפורים.

היה לי כל הרצון החזק להודות עם אם זו. לאחר כל שורה שקראתי עלתה בי ההרגשה, שנפערת תהום בין שתי אמהות, שיש להן כאב משותף. במיכתבה היא מתארת את הנכד שלה. מרוח-הדברים היתה לי ההרגשה כאילו חשוב ביותר להכין לו את המילחמה, ולהכין אותו ואת הוריו להתרחשות הזאת. התקוממתי והחזר לטתי להביא את דברי - אולי לא לדרך שלם, אבל לאלה שרוצים לתאווין לי. לאם.

לגבי היתה זו דרך תמרורים איומה. בשישה באוקטובר, כשהמילחמה פרצה, כבר חשתי כי בני איננו. ידעתי כי ליאור נמצא בקו הראשון, במקום שאין אפשרות

